

GROENLINKS ZIN IN DE TOEKOMST

Dagkrant Toekomstcongres 22 November 2008

Inhoud

1. Gewijzigde agenda	2
2. Aanvullingen orde van het congres	3
3. Moties	4
4. Aanpassingen Amendementen	11
5. Toelichting en aanpassingen Politieke Prioriteiten	12
6. Verantwoording Eerste Kamer	13
7. Aanvulling verantwoording Partijbestuur: Visie op de ontwikkeling van GroenLinks de komende 3 jaar	19
8. Praktische informatie	22

GroenLinks is jarig

Het toekomstcongres op 22 november is niet alleen de afsluiting van het Toekomstproject, het is ook een verjaardagsfeestje. GroenLinks wordt op 24 november namelijk 18 jaar. Zaterdagavond vieren we dit met leden, sympathisanten, burens en bondgenoten.

Direct aansluitend aan het congres is er een borrel, waarna om 18:00 uur een heerlijk Italiaans diner buffet (biologisch en zonder vlees) wordt geserveerd. Na het diner barst vervolgens om 20.00 uur het feest los met live-muziek en dj's.

Donaties

GroenLinks hoeft geen cadeaus. Donaties aan Stichting Heifer Nederland zijn van harte welkom. Stichting Heifer Nederland ondersteunt duurzame veehouderijprojecten en levert hiermee een bijdrage aan gemeenschapsontwikkeling en structurele verbetering van voeding en inkomen van gezinnen in ontwikkelingslanden en Oost-Europa. Samen geven we zo een geschenk dat leeft. U kunt Stichting Heifer steunen door een bedrag over te maken op girorekening 4663 of door tijdens het feest een enveloppe in 'de bus' te doen.

Zie www.heifer.nl voor meer informatie.

1. AGENDA CONGRES 22 NOVEMBER 2008

POPCENTRUM 013, VEEMARKTSTRAAT 44 TILBURG

- 10.00 uur **Opening**
Welkom door Gon Mevis, wethouder Tilburg
- Vaststellen Orde van het Congres
 - Benoeming Stembureau
 - Vaststellen Agenda Congres
- 10.05 uur **Benoeming en verkiezing**
- Congrespresidium
- 10.10 uur **Financiën**
- Financieel Jaarverslag 2007 (incl. begroting 2008)
- 10.20 uur **Vaststelling Program van Uitgangspunten (inleiding)**
- Algemene ronde over het Toekomstproject
 - Column van Dwars
 - Stemming over moties t.a.v. het Toekomstproject
- 10.40 uur **Vaststelling Uitgangspunten 1, 2 en 8 (duurzame wereldeconomie)**
- Debat over globalisering, economische groei en de kredietcrisis
 - Behandeling amendementen
 - Stemmingen
- 11.40 uur **Vaststelling Uitgangspunt 15 (vrede en veiligheid)**
- Debat over vrede en veiligheid
 - Behandeling amendementen
 - Stemmingen
- Lunch 12.40 – 13.40 uur
- 13.40 uur **Vaststelling Program van uitgangspunten (overig)**
- Behandeling amendementen t.a.v. de overige uitgangspunten
 - Stemmingen
- 14.45 uur **Speech Femke Halsema**
- 14.55 uur **Vaststelling Politieke prioriteiten**
- Inhoudelijke toelichting Partijbestuur
 - Behandeling Politieke prioriteiten
 - Stemmingen (2 rondes)
- 16.25 uur **(Actuele) Moties**
- 16.35 uur **Verantwoording Tweede Kamerfractie**
- 16.40 uur **Verantwoording Eerste Kamerfractie**
- 16.45 uur **Verantwoording Partijbestuur**
- 16.50 uur **Presentatie nieuwe huisstijl**
- 17.00 uur **Sluiting Congres**

2. Aanvullingen Orde van het congres

Spreekbonnen

Om over een agendapunt het woord te voeren, dien je je bij de organisatietafel in te schrijven op de betreffende sprekerslijst. Sprekerstijd wordt toegekend op basis van ingediende spreekbonnen:

- voor de agendapunten die betrekking hebben op het Programma van Uitgangspunten worden **roze** spreekbonnen gebruikt.
- voor het agendapunt over de Politieke prioriteiten worden **groene** spreekbonnen gebruikt.

Tevens is een **lichtpaarse** reserve spreekbon bijgevoegd, die gebruikt wordt als daar aanleiding toe is. De congresvoorzitter zal aangeven wanneer deze reservebon gebruikt kan worden.

Wil je spreken tijdens een agendapunt lever dan de verzamelde spreekbonnen in. Op basis van de ingediende sprekersbonnen wordt de beschikbare spreektijd verdeeld.

Opzet Debatten *Globalisering en Vrede & Veiligheid*

In de ochtend vinden twee debatten plaats, met aansluitend stemming over de bijbehorende uitgangspunten. De opzet van de debatten is als volgt:

- *Podiumdebat*
Het debat begint met een discussie op het podium. Henk Nijhof en Bram van Ojik nemen namens de toekomstcommissie deel aan de discussie. Daarnaast zijn een aantal sprekers uitgenodigd om namens de indieners van categorie 3 amendementen bij deze uitgangspunten te spreken.
- *Zaaldebat*
Sprekers uit de zaal kunnen zich melden bij de organisatietafel. Tegen inlevering van spreekbonnen krijgen zij spreektijd. Zij krijgen het woord na het podiumdebat. Hierna is de zaal aan het woord. Tijdens het zaaldebat lopen twee discussieleiders in de zaal rond met loopmicrofoons.
- *Live stream*
Tijdens het congres worden video-opnames gemaakt die zowel in de zaal als live op de website vertoond worden. Op deze manier kunnen ook leden van buitenaf het congres volgen. Daarnaast kunnen leden van buiten hun inbreng aan het debat leveren via de website. De binnengekomen berichten worden gebundeld door een moderator die ze aan de debatleider voorlegt. De "live stream" is te zien via www.groenlinks.nl.
- *Stemmingen*
Na het debat worden de bijbehorende amendementen in stemming gebracht.

3. Moties

Aanpassingen moties

Motie Wij willen amenderen (pag. 45 congreskrant)

Wijziging Advies Partijbestuur

Laatste zin vervangen door:

Het partijbestuur wil dan ook met een kleine groep van indieners als klankbord de redactie van de begeleidende teksten bespreken.

Motie Internationaal (pag. 46 congreskrant)

Wijziging Advies Partijbestuur:

Nieuw advies:

Het partijbestuur heeft sympathie voor het gedachtegoed en juist daarom is internationale solidariteit verweven in het gehele stuk (mondiale solidariteit, de wereld ver weg en dichtbij etc.). Deze verweving in het hele programma legt de ambitie neer. Het invoeren van een apart hoofdstuk, zoals voorgesteld, verzwakt juist de rest van de tekst.

Nieuw ingediende Moties

Motie Landbouw

Het Congres van GroenLinks, in vergadering bijeen op 22 november 2008,

Overwegende

- dat de internationale voedselcrisis regeringen dwingt meer aandacht aan de productie van basisvoedsel als bijvoorbeeld melk en granen te besteden
- dat de inkomens in de grondgebonden landbouw (akkerbouw en veehouderij) gemiddeld in de Europese Gemeenschap (en zeker in Nederland) laag zijn in vergelijking met de gemiddelde inkomens
- dat voedselzekerheid een verantwoordelijkheid van overheden is
- dat een groene partij bij uitstek op dit punt acte de présence moet geven
- dat een faire prijs en een redelijk inkomen van de boeren ook belangrijk is voor de zorg van platteland en natuur en milieu aldaar

Constaterende

- dat de laatste jaren in diverse geledingen van GroenLinks de betrokkenheid bij de thematiek van de voedselproductie beperkt is, gezien bijvoorbeeld:
 - het niet deelnemen aan het Algemeen Overleg over de Health Check op 1 oktober 2008 in Den Haag
 - het niet deelnemen aan AO's (Algemeen Overleg) in de Tweede Kamer over landbouw
 - en de tekst bij de afwijzing door het partijbestuur van het oorspronkelijke amendement 174
- dat bij de landelijke Landbouwwerkgroep Groen Links en het GroenLinks Landbouwnetwerk Wageningen teleurstelling leeft voor de beperkte aandacht binnen de partij voor landbouw als voedselproducent
- dat het specifieke van de materie relatief onbekend lijkt binnen Groen Links, gezien wat bleek bij Binnenste Buiten in Den Haag op 24 mei 2008 (zie GroenLinks Magazine nr. 5, juni 2008 "Groene worsthappers medeschuldig aan voedselcrisis" en de daarop aansluitende discussie in de volgende nummers)

Roept de partij op het groene karakter van de partij waar te maken door ook voedselzekerheid, verantwoorde technologie en inkomensbeleid van de primaire voedselproductie te integreren binnen de milieuvisie van de partij.

En gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

De landbouw in Europa ontwikkelt zich nu langs twee sporen die steeds verder uiteen lopen: enerzijds de tredmolen door steeds lagere prijzen naar steeds grootschaliger en eenvormiger volgens de wetten van de vrije markt, en anderzijds landschap (voornamelijk beheerd door natuurorganisaties) + 'verbrede' en biologische landbouw voor een kleine, 'bewuste' markt. GroenLinks zou er naar moeten streven die twee sporen weer bij elkaar te brengen. 'Concurrentiekracht en duurzaamheid gaan samen', blijft minister Verburg herhalen. Die illusie kunnen we ons niet meer veroorloven nu de komende tien jaar cruciaal worden wat betreft het klimaat. De trend naar de megabedrijven met hun verlies aan biodiversiteit en toegenomen gebruik van pesticiden en antibiotica is echter niet te keren met de oplossing 'alle inkomenssteun afschaffen en de boer betalen voor groene en blauwe (=water) diensten'. Het structureel mikken op overschotten, dat leidt tot dumping, moet teruggedrongen worden. Er is regulering van de voedselproductie voor nodig, die ook van groot belang is voor de (internationale) voedselzekerheid. Gelukkig heeft de Green Group in het Europese Parlement zich al uitgesproken vóór handhaving van de melkquota, want nu de Europese Commissie het quotum aan het verruimen is 'verzuipen we in onze eigen melk', aldus een Nederlandse boer, wat de prijs weer gaat drukken. Productiebeheersing en regulering ook bij ander basisvoedsel, regionale landbouw meer centraal stellen (minder CO₂ uitstoot), en faire prijzen voor de boeren in plaats van de steun: zo krijgen we de landbouw weer op orde en kunnen ALLE boeren duurzaam produceren. Degenen die extra inspanningen verrichten of in 'moeilijke' gebieden wonen, kunnen dan bovendien nog betaald worden voor groene en blauwe diensten. En als Europa geen overschotten meer produceert, hebben de ontwikkelingslanden ook minder last van ons en kan hun eigen landbouw beter tot ontwikkeling komen. Geen importrestricties natuurlijk voor de minst ontwikkelde landen. Niet de agribusiness en de supermarkten moeten het beleid bepalen maar overheden, consumenten en producenten, zoals bijvoorbeeld in Canada, Noorwegen en Zwitserland mogelijk blijkt. Duurzaamheid en voedselzekerheid moeten nu snel voorop komen te staan. GroenLinks is bij uitstek een partij om deze uitdaging vorm te geven, tegenover de drang vanuit de multinationals om te liberaliseren teneinde zo goedkoop mogelijke grondstoffen te krijgen. De werkgroepen, die dit indienen, willen graag bijdragen aan het uitwerken en vormgeven van deze visie.

Indieners:

GroenLinks Landbouwnetwerk Wageningen (plaatselijk)
GroenLinks Landbouwwerkgroep (landelijk)

Advies Partijbestuur:

Ontraden. Hoewel de motie onhelder is zijn de overwegingen ons sympathiek. De milieuvisie staat echter centraal in het verkiezingsprogramma voor de Europese verkiezingen. Het partijbestuur verzoekt de indieners dan ook daar hun inbreng te leveren.

Motie m.b.t. 'de toekomst begint nu: onze prioriteiten'

Het congres van GroenLinks bijeen enz., enz,

Overwegende,

- dat in het onderdeel 'de toekomst begint nu: onze prioriteiten' een vrij willekeurige aantal onderwerpen de revue passeert;
- dat bijv. internationale politiek, Europa en veiligheidsvraagstukken niet of nauwelijks aan de orde komen;
- dat de procedure m.b.t. voorstellen van nieuwe prioriteiten tamelijk absurd is;
- dat er geen amendementen op teksten van prioriteiten kunnen worden ingediend;

maar bovenal overwegende,

- dat het verkiezingsprogramma het geëigende document is om actuele, heldere, aansprekende prioriteiten aan te geven;

Besluit

- het stuk 'de toekomst begint nu: onze prioriteiten' nu niet te behandelen, maar te beschouwen als één van de bouwstenen voor het nieuwe, landelijke verkiezingsprogramma

en gaat over tot de orde van het congres.

Indieners:

Kritisch GroenLinks

Advies Partijbestuur:

Ontraden. De politieke prioriteiten vormen een dynamisch document dat in aanloop naar het vaststellen van het verkiezingsprogramma kan worden getoetst. Ze worden niet voor de eeuwigheid vastgelegd en hebben een minder concreet karakter dan een verkiezingsprogramma. In het congres voorafgaand aan het verkiezingscongres kunnen de prioriteiten opnieuw worden getoetst, zodat de prioriteiten als bouwsteen kunnen dienen voor zowel lokale als landelijke verkiezingsprogramma's. Ze geven immers focus aan alle politieke GroenLinks activiteiten.

Motie m.b.t. 'GroenLinks – Partij van de Toekomst'

Het congres van GroenLinks bijeen enz., enz,

Overwegende

- dat de niet-cursieve tekst van 'GroenLinks, partij van de toekomst' niet amendeerbaar is;
- dat deze teksten soms wel, maar soms ook niet overeenstemmen met de wél amendeerbare stellingen;
- dat door amendementen op die stellingen ook de niet-cursieve tekst aangepast moet worden;
- dat gezien de huidige tekst het beter is die toelichtende tekst óók aan democratische controle binnen GroenLinks onderhevig te maken;

Besluit

- alleen de stellingen nu vast te stellen;
- het partijbestuur te vragen aan de hand van de aangenomen stellingen een nieuwe toelichtende tekst te schrijven in overleg met de indieners van de verschillende aangenomen amendementen;
- deze toelichtende tekst aan de partijraad voor te leggen ter goedkeuring er op vertrouwend dat deze slechts toetst aan de overeenstemming met de aangenomen tekst;

en gaat over tot de orde van het congres.

Indiener:

Kritisch GroenLinks

Advies Partijbestuur:

Ontraden. Deze werkwijze heeft ook in het verleden nooit tot problemen geleid. De teksten worden ter informatie aan de partijraad toegezonden. Het aanpassen van de begeleidende teksten gebeurt naar aanleiding van de aanpassingen in de uitgangspunten, waarbij recht gedaan wordt aan de overgenomen amendementen. Dit is conform de werkwijze die bij het vaststellen van verkiezingsprogramma's wordt gehanteerd. Het partijbestuur wil dan ook met een kleine groep van indieners als klankbord de redactie van de begeleidende teksten bespreken.

Motie sociale rechtvaardigheid

Het Congres van GroenLinks, bijeen enz., enz.,

Overwegende

- dat de niet-cursieve tekst van "GroenLinks, partij van de toekomst" niet amendeerbaar is
- dat de tekst, naast ecologische duurzaamheid, kiest voor wereldwijde sociale rechtvaardigheid
- dat de tekst echter niet analyseert welke belemmeringen wereldwijde sociale rechtvaardigheid in de weg staan
- dat een dergelijke analyse een onderdeel van de uitgangspunten van GroenLinks dient te zijn

besluit:

- het partijbestuur op te dragen de tekst te voorzien van een analyse van de ongelijke bezits- en machtsverhoudingen in de wereld en in Nederland, van wat de partij hieraan concreet wil doen, en waaruit blijkt dat zij zich onderscheidt van de andere politieke partijen in Nederland.

Hierin komen o.a. de volgende elementen aan de orde:

- de ongelijke bezits- en machtsverhoudingen, waardoor een steeds groter deel van de natuurlijke rijkdommen, productie, nutsvoorzieningen en gezondheidszorg geprivatiseerd wordt door vooral multinationals en enkelingen hierover beslissen;
- dat alleen politiek op nationaal niveau hieraan geen tegenwicht kan bieden. Daarom dient uitgewerkt te worden welke verbindingen met andere organisaties op internationaal niveau hiervoor noodzakelijk zijn;
- de rol van staten: veel regeringen komen niet op voor de belangen van hun armste bevolkingsgroepen, maar legitimeren het uitbuiten door multinationals, bijv. door vrijhandelszones, waardoor armen in de wereld met elkaar concurreren en akkoord moeten gaan met abominabele arbeidsomstandigheden;
- de rol en functie van het militarisme; we streven naar uitbanning van atoomwapens en alle andere wapens

en gaat over tot de orde van de dag.

Indieners:

Afdeling GroenLinks Groningen-stad, 13 september 2008.

Advies Partijbestuur:

Ontraden. De tekst van de motie is sympathiek en de gedachte wordt onderschreven door het partijbestuur. Een doorwrochte analyse hoort echter niet thuis in het programma van uitgangspunten. Ook past een concrete vertaling van de uitgangspunten meer bij de politieke prioriteiten en partijprogramma`s. Verder is het lastig om in het programma van uitgangspunten het onderscheid met andere politieke partijen te vervatten, aangezien de uitgangspunten geen antwoord geven op de politieke vragen van dit moment.

Motie locatie congressen

Het congres van GroenLinks, in vergadering bijeen op 22 november 2008

Overwegende

- dat het congres het hoogste besluitvormende orgaan van de partij is;
- dat het in het belang van de partij is dat zoveel mogelijk leden daaraan deelnemen;
- dat derhalve congreslocaties voor deelnemers uit alle hoeken van het land zo comfortabel mogelijk met openbaar vervoer bereikbaar moeten zijn.

Verzoekt

het Partijbestuur dringend om partijcongressen voortaan in het centrum van het land te houden, bij voorkeur in Utrecht.

Toelichting:

Utrecht is door zijn centrale ligging voor vrijwel iedereen het best bereikbaar per openbaar vervoer, en heeft bovendien de mogelijkheid voor vergaderen in het stationsgebied. De huidige congreslocatie, Tilburg, is voor deelnemers uit het noorden van Nederland slecht gekozen, net zoals bijvoorbeeld Zwolle dat zou zijn voor deelnemers uit het zuiden en zuidwesten van het land.

Indieners:

Bestuur en afdelingsleden GroenLinks Tynaarlo (Winnie Scaf-Klomp, Paul Stalma, Hans Bottema, Ingrid Meles, Dick Oele, Oscar Rietkerk, Arnold Scaf); *Bestuur GroenLinks Provincie Groningen* (Pieter van Niekerken, Claude Ravisé, David van der Kellen, Appie Kooistra, Roelfien Nieburg); *Bestuur GroenLinks Groningen-stad* (Margien Bouma, Arjen Nolles, Gijs van der Kroef, Daniël Broersma, Victor Möhlman); *Bestuur GroenLinks Haren* (Sipke Havinga, Henk van der Zijden, Barbara Snabilié; *Bestuur en (steun-) fractieleden GroenLinks Noordenveld* (Otto Huisman, Jan Klinkenberg, H. van der Meij, Greet Joosten, Luuk Jonkman, Rinus Pries)

Advies Partijbestuur:

Sympathiek voorstel, waar het partijbestuur zoveel mogelijk naar wil handelen. Voor dit congres waren geen centrale locaties beschikbaar. Het partijbestuur wil graag aan deze wens voldoen met daarbij het voorbehoud dat de mogelijkheid behouden moet blijven om af te wijken als praktische of inhoudelijke redenen daar aanleiding toe geven.

Motie "Wij zijn GroenLinks"

Het GroenLinks-congres bijeen op 22 november 2008:

Overwegende:

- dat het 'Program van uitgangspunten' het sluitstuk is van het zogenaamde toekomstproject;
- dat dit toekomstproject bedoeld was als partijbrede discussie over de vraag waar GroenLinks voor staat en hoe GroenLinks als partij zou moeten functioneren;
- dat deze discussie is gegaan over beginselen, strategie en organisatie van de partij in de komende jaren;

Constaterende:

- dat alle uitgangspunten naar thema zijn verdeeld over de hoofdstukken 'Wij zijn groen', 'Wij zijn sociaal', 'Wij zijn open' en 'Wij zijn democratisch';
- dat opmerkingen over de partij als zodanig verspreid zijn over deze thematische hoofdstukken, namelijk in uitgangspunten 3, 10 en 14;
- dat (met amendement 9) wordt voorgesteld om uitgangspunt 3 als volgt te definiëren:
 1. *"GroenLinks is een ideeënpartij op zoek naar macht en inspiratie. GroenLinks staat als politieke partij voor een groene, sociale, open en democratische samenleving. GroenLinks wil zich als open partij laten inspireren door haar leden, kiezers en sympathiserende organisaties. Zij vinden in onze partij een bondgenoot in het realiseren van groene en linkse idealen"*;
- dat uitgangspunt 14 uitspreekt welke strategie GroenLinks wil hanteren om dit te bereiken;
- dat in uitgangspunt 10 wordt uitgewerkt welke organisatie van de partij daar bij hoort.

Spreekt uit:

- dat een dergelijk Program moet beginnen met een hoofdstuk over identiteit en missie van GroenLinks dat richting geeft aan beginselen, strategie en organisatie van de partij.
- dat daaraan gerelateerde uitgangspunten niet versnipperd moeten zijn over de verschillende hoofdstukken;

Verzoekt het partijbestuur:

- om een apart hoofdstuk op te nemen met als titel 'Wij zijn GroenLinks';
- en daarin de uitgangspunten 3, 10 en 14 op te nemen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Indieners:

Afdeling Groningen-Stad
Dwars

Advies Partijbestuur:

Ontraden. De identiteit en missie zijn integraal in het gehele programma van uitgangspunten verweven. De genoemde elementen staan ook in de inleiding verwoord. Met aanneming van deze motie wordt de samenhang uit het stuk gehaald.

4. Aanpassingen amendementen

Ter informatie: de inleidende tekst over het programma van uitgangspunten (pagina 15/16 van de congresskrant) is geschreven door Henk Nijhof.
Verder vind je onderstaand de laatste wijzigingen op de ingediende amendementen.

Amendement 51

Wijzigen Reactie PB:

Oud: Afwijzen. Het sluiten van compromissen hoort bij een partij die bestuursverantwoordelijkheid wil nemen. Dat willen we met dit uitgangspunt uitstralen.

Nieuw: Afwijzen ten gunste van 53 (werkgroep Diversiteit). Maximale democratisering impliceert dat wordt uitgegaan van gelijke zeggenschap en actieve deelname. De zin "Een ideaal van burgerschap waarin iedereen de mogelijkheid heeft om volledig in de democratische processen te participeren" is waardevol en wordt in de redactie meegenomen.

Amendement 56

Wijzigen Reactie PB:

Oud: Afwijzen ten gunste van 59 (Werkgroep Diversiteit)

Nieuw: Afwijzen ten gunste van 57 (Werkgroep Diversiteit)

Amendement 58

Wijzigen te vervangen tekst:

Oud: eerste zin

Nieuw: laatste zin

Amendement 61

Wijzigen Reactie PB:

Oud: Afwijzen ten gunste van 146 (Groningen Stad)

Nieuw: Afwijzen ten gunste van 62 (Groningen Stad, Apeldoorn, Dwars)

Amendement 68

Wijziging locatie tussenvoeging

Oud: GroenLinks maakt als partij gebruik van de mogelijkheden van de moderne communicatiemiddelen om in dialoog met mensen en maatschappelijke organisaties (...) urgente thema's op de politieke agenda te zetten.

Nieuw: GroenLinks maakt als partij gebruik van de mogelijkheden van de moderne communicatiemiddelen om in dialoog met mensen en maatschappelijke (...) organisaties urgente thema's op de politieke agenda te zetten.

Amendement 72

Wijziging Toelichting indiener:

Oud: []

Nieuw: De NAVO is een relikwie van het militaristische koude oorlogsdenken. Het past GroenLinks om duidelijk een alternatief aan te voeren.

Nieuw amendement 36A

Indiener: Groningen Stad

Categorie: 1

Geheel uitgangspunt 10 **vervangen door** Groenlinks is een open politieke beweging waarin structuren en procedures hulpmiddel zijn om ideeën de ruimte te geven. In onze verscheidenheid schuilt onze kracht. We veranderen drempels om actief te worden binnen GroenLinks in nieuwe vormen van betrokkenheid. We zijn open naar de ons omringende organisaties en onze kiezers, en transparant in de wijze waarop we besluiten nemen in onze vereniging.

Advies PB: Afwijzen ten gunste van 36

Amendement 36A wordt niet in stemming gebracht (categorie 1) en conform het advies van het partijbestuur verwerkt.

5. Toelichting en aanpassingen Politieke Prioriteiten

Sticker jouw Top 3 van Politieke Prioriteiten

In de aanmeldenvelop tref je ook drie GroenLinks stickers aan. Met deze stickers kun je je eigen top 3 van Politieke Prioriteiten samenstellen. In de gang bij de aanmeld- en infobalie hangen alle prioriteiten op A1 formaat aan de muur. Met de stickers uit de aanmeldenvelop kun je jouw voorkeur aangeven van 3 prioriteiten. Of je gebruikt de drie stickers voor die ene prioriteit die er met kop en schouders boven uitsteekt. In de middag als de prioriteiten worden behandeld wordt het eindresultaat van deze stickerenquête in de zaal vertoond.

Extra toelichting

De Politieke Prioriteiten zijn de concrete uitwerkingen van de uitgangspunten voor de komende 10 jaar. Omdat er onduidelijkheden zijn over de Politieke Prioriteiten in de congreskrant volgt hier een extra toelichting.

De prioriteiten vallen binnen de thema's groen, veilig, sociaal, open, democratisch en politieke partij. Op pagina 41 van de congreskrant is voor elk van deze thema's eerst een toekomstvisie geschetst over hoe Nederland er in 2018 uit zou zien als we als GroenLinks de kans krijgen onze idealen om te zetten in beleid. Deze visies zijn ter illustratie en hierover vinden wordt dan ook geen stemming gehouden.

Vanaf pagina 42 in de congreskrant zijn (per thema) de Politieke Prioriteiten -die zowel door het partijbestuur als door leden worden voorgesteld- opgenomen. In totaal zijn er 16 Politieke Prioriteiten voorgesteld, welke genummerd zijn van **11 t/m 19** en van **21 t/m 27**. Deze afwijkende nummering is om stemtechnische redenen doorgevoerd. Er zijn in de congreskrant dus geen prioriteiten weggefallen. Uit deze 16 prioriteiten worden op het congres (in twee blokstemmingen) 8 prioriteiten gekozen. Kijk voor de wijze van stemming in de orde van het congres (pagina 5/6 congreskrant).

Aanpassing prioriteit 15

In de procedure voor het aandragen van nieuwe Politieke Prioriteiten is de tekstsuggestie, zoals ingediend door afdeling Groningen Stad, weggefallen. Het partijbestuur heeft de suggestie beoordeeld en verwerkt door het toevoegen van een derde bullet aan de bestaande prioriteit 15. Met deze aanvulling luidt de uiteindelijke tekst van prioriteit 15 als volgt:

15. Wij willen een sociaal land: iedereen kan meedoen

GroenLinks wil de verzorgingsstaat langs drie invalshoeken moderniseren:

- Mensen aan de slag helpen die nu langs de kant blijven staan: We verlagen de loonkosten door lastenverlichting en loonkostensubsidies aan de onderkant van de arbeidsmarkt en zeer gerichte arbeidsbemiddeling.
- Participeren op de arbeidsmarkt moet op ontspannen wijze kunnen: We maken een einde aan de achterstand die Nederland heeft in de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen, zowel in participatie als in lonen. Dat doen we door regelingen voor verlof, leren en zorgen voor iedereen toegankelijk te maken en sociale innovatie te stimuleren.
- De rechtspositie van werknemers wordt aangepast aan de veranderingen op de arbeidsmarkt als gevolg van de globalisering; daarbij is specifieke aandacht voor betere ontslagbescherming, extra scholingsmogelijkheden en sociale zekerheid voor flexwerkers en werkzoekenden.

6. VERANTWOORDING EERSTE KAMERFRACTIE GROENLINKS

Ten behoeve van partijcongres 22 november 2008

Vooraf

Bij de verkiezing van de Eerste Kamer, voorjaar 2007, verloor de fractie één zetel. Deze periode zullen de standpunten van GroenLinks met vier in plaats van vijf leden verdedigd worden. Bovendien bracht de verkiezing een ingrijpende vernieuwing met zich mee: een nieuwe fractievoorzitter en drie nieuwe leden. Een kleinere fractie dwingt tot selectiviteit en het toespitsen op speerpunten. Overigens betekent dat niet dat er stilgezeten wordt, integendeel. De afgelopen periode nam de fractie deel aan een kleine vijftig debatten in de Kamer.

Milieu

De bijdrage van GroenLinks over de **Wet Luchtkwaliteit** was een kritische. Het onderliggende principe van compensatie, waardoor in totaal de luchtkwaliteit wordt geachte te verbeteren (of niet te verslechteren) werd door de fractie als een piramidespel met als inzet de gezondheid van de burger. Uiteindelijk werd de wet door de meerderheid van de Eerste Kamer aanvaard, maar niet nadat de Minister haar huiswerk nog eens een keer over moest doen.

GroenLinks – in lijn met de standpunten van de fracties in de Provinciale Staten van Zeeland en de Tweede Kamer – steunde aanvankelijk als vrijwel enige fractie het kabinet bij de behandeling van een viertal verdragen over het **Scheldegebied**. Het grote struikelblok voor de andere partijen was het ontpolderen om nieuw getijdengebied te realiseren. In het bijzonder betrof dat de gedwongen ontpoldering van de Hertogin Hedwigepolder (300 ha). De SP vond ontpoldering in dit gebied niet nodig, omdat het de laatste tijd al op vooruit gegaan zou zijn, de PvdA niet omdat het te dicht bij het Antwerpse havengebied lag, de VVD niet omdat het geen relatie had met het uitdiepen van de Schelde en de SGP (aanvankelijk ook het woord voerend voor de CU) niet omdat er goede landbouwgronden aan de zee werden teruggegeven, waar men ten principale tegen is. Uiteindelijk is de meerderheid van de senaat na vier termijnen met het voorstel akkoord gegaan onder de voorwaarden dat een commissie onder voorzitterschap van Nijpels mag in een uitgebreid gebied zoeken naar alternatieven. Inmiddels heeft de commissie zijn advies uitgebracht en zegt geen goede alternatieven te zien.

De komende periode zal nog aardig wat wetgeving met consequenties op milieugebied, zoals bijvoorbeeld de nieuwe Natuurbeschermingswet, bij de Eerste Kamer op de rol staan. Daarnaast worden de voorbereidingen getroffen voor een beleidsdebat over nieuwe biotechnologie in de landbouw.

Rechten van de burger

De toetsing van wetsvoorstellen aan de grondwet en het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), is één van de belangrijkste taken van de Eerste Kamer. Indien een wetsvoorstel in strijd is met het EVRM, dient de Eerste Kamer het voorstel af te keuren. Hoezeer deze taak onder druk komt te staan indien de fracties in de Eerste Kamer zich onderwerpen aan coalitiediscipline, werd duidelijk bij de behandeling van een wetsvoorstel van minister van Justitie Hirsch Ballin. **De wet draaide om een aanpassing van de vervroegde in vrijheidstelling in het strafrecht.** De Eerste Kamer was in beginsel positief. Maar één ding zat de meerderheid van de Eerste Kamer – de regeringsfracties CDA en PvdA inclusief – dwars. Het wetsvoorstel De toetsing van wetsvoorstellen aan de grondwet en internationale verdragen, zoals bijvoorbeeld bevat een bepaling die volgens de Raad van State in strijd is met het terugwerkingverbod van het EVRM. De fracties van GroenLinks, SP, PvdA, CDA en PvdD in de Eerste Kamer volgden het advies van de Raad van State en wilden dat de minister de problematische bepaling schrapt. Maar de minister hield voet bij stuk. Een opschorting van de behandeling van het wetsvoorstel om de minister in de gelegenheid te stellen aan de bezwaren van de Eerste Kamer tegemoet te komen, hielp niet. Uiteindelijk werd de nieuwe wet in onveranderde vorm in stemming gebracht. En de regeringsfracties CDA en PvdA, die in het debat evenals GroenLinks en de SP, fundamentele bezwaren kenbaar hadden gemaakt tegen de terugwerkende krachtbepaling, keerden terug in het hok van de coalitiediscipline en keurden de wet goed.

Op 11 december voerde de Eerste Kamer een debat met de ministers Ter Horst en Hirsch Ballin, dat uitliep op enkele staaltjes verfrissend staatsrecht. Twee wetsvoorstellen werden gezamenlijk behandeld: **invoering van de bestuurlijke boete voor overtredingen van de plaatselijke Algemene Politie Verordeningen en de bestuurlijke boete voor fout parkeren.** Het is de

zoveelste stap naar handhaving via het bestuursrecht, terwijl we voor sanctionerend optreden van de overheid nu juist het strafrecht hebben, met al zijn waarborgen. Reden voor GroenLinks om kritische vragen te stellen. Halverwege het debat kondigde minister Ter Horst aan dat de regering de boete voor fout parkeren maar voor vijf jaar gaat invoeren. "Maar", zo stelde ze, "ik heb de wet nu nodig om gemeenten over de streep te trekken om de 'overlastboete' te gaan invoeren". Het één brengt gemeenten geld op, het ander kost vooral geld. Dat riekt op zijn minst naar oneigenlijke wetgeving. Toen de meeste partijen reageerden met 'eerst zien, dan geloven' zegde Hirsch Ballin nog toe om de intrekking van de bestuurlijke boete over vijf jaar via een andere wet te zullen vastleggen.

De ontwikkeling van allerlei elektronische dossiers, waarin een groot aantal gegevens van burgers worden vastgelegd, wordt door de fractie van GroenLinks in de Eerste Kamer met argus ogen bekeken. Een voorbeeld is het **elektronisch kinddossier**. Met andere partijen kamer ging het de fractie te snel om in de wet Publieke gezondheid de digitaliseringsplicht ten behoeve van dit dossier vast te leggen. Vooralsnog zal de wet van kracht worden zonder dat deze bepaling in werking treedt.

Met grote regelmaat wordt de senaat om instemming gevraagd voor wetsvoorstellen die de bevoegdheid regelt om onze DNA-gegevens of eigenaardige trekjes op te slaan of uit te wisselen met een willekeurige autoriteit. De GroenLinksfractie kruiste de degenen met Minister Hirsch Ballin over het **ontwerp-kaderbesluit voor bescherming van persoonsgegevens in de politieke en strafrechtelijke samenwerking in de Europese Unie**. Hoe misleidend de titel is, blijkt wel uit de karige bescherming van de privacy die het besluit biedt. GroenLinks pleitte voor uitstel, zodat onder het Verdrag van Lissabon het Europees Parlement meer waarborgen kan afdwingen. Op voorstel van de fractie heeft de commissie justitie een expertmeeting over dataprotectie georganiseerd.

Drie termijnen had de Eerste Kamer nodig om in te stemmen met het initiatief van vier leden van de Tweede Kamer om de **Wet op de parlementaire enquête** te vernieuwen. De initiatiefwet geeft de beide Kamers grotere bevoegdheden tegenover burgers als het gaat om waarheidsvinding. Zo moet gevorderde informatie worden geleverd worden en krijgt de enquêtecommissie het recht om binnen te treden. Uiteraard onder de voorwaarde dat de enquêtecommissie dit voor haar werk nodig acht. Juist op het punt van het uitbreiden van deze bevoegdheden lagen de bedenkingen van een groot deel van de senaat en ook van GroenLinks. Op zich is er geen bezwaar tegen uitbreiding van de bevoegdheden, mits de rechten van de individuele burger daarbij maar voldoende gewaarborgd zijn. In een motie van Peter Rehwinkel (PvdA), mede ondertekend door GroenLinks, drong de senaat bij de indieners aan om een nadere, betere, regeling op dit punt. De toezegging van de indieners met de motie terug te gaan naar de Tweede Kamer, kon GroenLinks instemmen met het wetsvoorstel.

Vlak voor het zomerreces werd de **Wijziging van de Wet identificatie bij dienstverlening en de Wet melding ongebruikelijke transacties** aangeboden aan de Eerste Kamer. De wetswijzigingen zijn bedoeld ter uitvoering van de zogeheten derde EU-witwasrichtlijn. De twee gewijzigde wetten worden vervolgens samengevoegd tot de nieuwe Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Eén van de belangrijkste onderdelen van de wetswijziging is de uitbreiding van de meldingsplicht van advocaten. De Orde van Advocaten heeft haar zorgen uitgesproken over deze ruime interpretatie die Nederlandse regering geeft aan de derde witwasrichtlijn. Zij acht de wetswijziging in strijd met het verschoningsrecht van advocaten en heeft ervoor gepleit dat alle juridische advieswerkzaamheden worden uitgezonderd van de meldingsplicht. Maar de regering was hiertoe niet bereid. Omdat de geheimhoudingsplicht en het verschoningsrecht van advocaten behoren tot de fundamentele beginselen van de rechtsstaat, heeft GroenLinks tegen de voorgenomen wetswijziging gestemd.

Ten slotte stemde de GroenLinksfractie in met de Grondwetswijziging, waarbij kiesrecht wordt toegekend aan onder curatele gestelde wilsonbekwamen.

Vreemdelingen en vluchtelingen

Namens GroenLinks haalde Tineke Strik een mooie toezegging van staatssecretaris Albayrak binnen. Gezinsleden van een vluchteling die een andere nationaliteit hebben dan deze vluchteling krijgen in Nederland, anders dan degenen met dezelfde nationaliteit, geen afgeleide vluchtelingenstatus. Ze worden nu teruggestuurd en moeten vanuit het buitenland een

verblijfsvergunning aanvragen. Gevolg: gevaarlijke terugreis en gescheiden gezinnen. Bureaucratische pesterij, want het gezinlid heeft wel recht op verblijf. Albayrak bleek gevoelig voor het belang van de gezinseenheid (een richtlijn verplicht Nederland om die te bewaken), en gaat bekijken hoe ze deze groep voortaan deze Kafkaïaanse procedure kan besparen.

GroenLinks steunde de voorstellen van het kabinet om tot een transparantere financiering van **de medische zorg aan illegalen**, die dit niet kunnen betalen. Kritisch was de fractie op het punt dat 20% van de niet inbare kosten voor rekening van eerstelijns medische hulpverlener blijft (met uitzondering van met zwangerschap samenhangende kosten overigens). Minister Klink zei naar aanleiding van een mede door GroenLinks ondertekende motie toe dat hij bij de evaluatie op niet al te lange termijn zal bekijken of bepaalde medische dienstverleners daar niet onevenredig zwaar door getroffen worden. Een ander punt van kritiek had betrekking op het buiten beschouwing laten van de tandartsenzorg. Hier geldt geen vergoedingsregeling. Ook hier werd een motie mede ondertekend. Deze motie is aangehouden.

Zorg

In februari werd in de Eerste Kamer gedebatteerd over **de Wet Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen**, waarbij twee wijzigingen werden voorgesteld: Voorwaardelijke Machtiging en Dwangbehandeling. GroenLinks zag in de wetwijziging een verslechtering van de rechtspositie van alle ggz-cliënten: het lost hun probleem niet op, nl. tal van cliënten die hulp nodig hebben, krijgen die hulp toch niet. Wat een vergroting van de eenzaamheid tot gevolg kan hebben, ook door het ontbreken van een vertrouwenwekkende relatie met de hulpverlener(s). Helaas is het wetsvoorstel in de Eerste Kamer wel aangenomen.

In het beleidsdebat "**Jeugdzorg**" vergeleek Tof Thissen het gebrek aan aandacht voor en de gebrekkige organisatie rond de jeugdzorg in Nederland met een zelfde aanpak van de brandweer wanneer je bij je thuis brand ontdekt. Je belt de meldkamer. Je wordt daar geconfronteerd met een telefonisch keuzemenu of een stuk of acht schakels. Eindelijk kom je met de juiste persoon in aanraking. Deze hoort je bereidwillig aan en wil je, nadat je allerlei personalia zijn gevraagd, wel op de afsprakenlijst zetten. Zie hier wat er in dit geval thuis zou gebeuren: door gebrek aan adequate hulplening is je hele huis binnen de kortste keren afgefikt.

Onderwijs en sociale zekerheid

GroenLinks had stevige kritiek op de wet die de gratis schoolboeken regelt en even leek het erop dat de wet het niet zou gaan halen in de Eerste Kamer. Helaas ging de PvdA om na twee toezeggingen.

Staatssecretaris Aboutaleb verdedigde in de senaat een wetsvoorstel waar zijn eigen fractie in de vorige kabinetsperiode nog fel tegen gekant was. Het geeft gemeenten demogelijkheid om uitkeringsgerechtigden te verplichten maximaal vier jaar met behoud van uitkering te werken. Er staan verder geen waarborgen tegenover als een onkostenvergoeding, periodieke beloning, scholing of training. Ook het ontbreken van een strenge periodieke toets aan de noodzakelijkheid brengt volgens GroenLinks te grote risico's mee dat gemeenten dure gesubsidieerde arbeidsplaatsen gaan inwisselen voor gratis arbeidskrachten. Aboutaleb vond dit wetsvoorstel op zichzelf ook niet goed te verdedigen, maar vroeg toch in te stemmen omdat het wetsvoorstel dat in de waarborgen gaat voorzien al bij de Tweede Kamer is ingediend. Weer een bijzonder staaltje staatsrecht, waar coalitiefracties PvdA en CU beide tegenstemmers vanuit de oppositie, niet eens het debat over aangingen. De GroenLinksfractie in de Eerste Kamer wilde echter boter bij de vis en stemde dus tegen, in afwachting van een verantwoorde wet.

Ruimtelijke ordening en economie

GroenLinks stemde in met de Wet op de omgevingsvergunning, niet van harte overigens. Dat lag niet zozeer aan de doelstelling van de wet: vereenvoudiging van de aanvraagprocedures van vergunningen. Op tal van punten konden echter in de uitvoering problemen worden voorzien. Zo was de rechtsbescherming van derde belanghebbenden niet helder geregeld, bleef de vraag over de verhouding tussen de verschillende overheden niet duidelijk en bleef mistig of gemeenten als gevolg van dit wetsvoorstel verplicht zouden worden regionale omgevingsdiensten op te richten. De Minister beloofde in het nog volgende wetstraject duidelijkheid op deze punten te verschaffen. Bovendien sprak de Kamer in een mede door GroenLinks ondertekende motie uit zich tegen het verplicht opleggen van regionale omgevingsdiensten. De fractie stemde in met het wetsvoorstel,

maar wel met de kanttekening dat dit geen garantie was voor de opstelling die bij nog volgende de invoeringswet en de besluiten, op voorhand ook op de steun van de fractie gerekend kan worden. Het wordt steeds drukker onder de grond met kabels en leidingen. Daarmee neemt het aantal ernstige graafincidenten, waarbij kabels en leidingen beschadigd worden, ook toe. Niet alleen leidt dit tot veel maatschappelijk ongemak (geen gas of elektriciteit), maar ook tot gevaarlijke situaties. Voor het kabinet reden een wetsvoorstel in te dienen die uitwisseling van informatie over ondergrondse netwerken en de verantwoordelijkheden daarvoor beter vast te leggen. Op zich een prima initiatief van het kabinet, vond GroenLinks. Maar in een goed streven kan je ook te ver gaan. Zo wilde het kabinet dat ook alle huisaansluitingen nauwkeurig geregistreerd zouden worden. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten schatte de kosten van deze bepaling op maximaal een miljard euro. Daartegenover staat dat het aantal incidenten met dit soort aansluitingen laag is en de overlast als gevolg daarvan beperkt. Minister van der Hoeven schatte de jaarlijkse besparing door de betere registratie van schade aan de huisaansluitingen op één miljoen euro. Disproportioneel was het oordeel Kamerbreed. De minister zegde dan ook toe om op dit punt met een wetwijziging te komen, waardoor de registratie van huisaansluitingen geen onderdeel van de wet meer zouden uitmaken.

De **aanbestedingswet**, een kaderwet die tot de behandeling in de Eerste Kamer nauwelijks stof had doen opwaaien, leidde tot het nodige tumult bij de behandeling in de senaat. In feite bepaalt de wet dat de voorschriften, waaraan overheden moeten voldoen bij het verlenen van opdrachten, in lagere regelgeving worden vastgelegd en dat bedrijven die daarvoor in aanmerking willen komen over een integriteitsverklaring moeten beschikken. Dat laatste is een uitvloeisel onder voorzitterschap van Marijke Vos uitgevoerde enquête naar fraude in de bouwnijverheid. Ook onder welke voorwaarden een dergelijke verklaring zou kunnen worden afgegeven wordt in lagere regelgeving vastgelegd. De wet werd in de Tweede Kamer met algemene stemmen aanvaard. Tussen de behandeling in Tweede en Eerste Kamer publiceerde het kabinet een eerste proeve van de AMvB's met daarin de feitelijke voorschriften. En toen was het gedaan met de rust. Inkoopers van gemeenten, provincies, universiteiten, waterschappen, roc's en hogescholen klommen in de pen om aan te geven dat dit stelsel van regels onwerkbaar zou zijn en op zijn gunstigst het tegendeel zou bewerkstelligen van wat het kabinet zou willen bereiken. Bovendien, zo constateerde de fractie van GroenLinks zou een integriteitstoets zoals nu ingevuld een bouwfraude niet hebben voorkomen en zouden bedrijven betrokken bij de bouwfraude ook daarna nog zonder moeite een dergelijke verklaring hebben gekregen. Het CDA verwoordde de algemene kritiek van de senaat kernachtig: een wet dient de normen te bevatten, waaraan voldaan moet worden en moet dat niet in lagere regelgeving laten vastleggen. Desondanks deed de woordvoerder van het CDA toch nog een poging om de wet te redden. Hij stelde voor deze slechte wet wel aan te nemen, maar deze niet langer dan drie jaar van toepassing te laten zijn en in de tussentijd via behandeling van de AMvB duidelijk te laten worden wat de normen zouden moeten zijn en dat dan vervolgens na drie jaar in een nieuwe wet vast te leggen. De CDA-Minister kon zich wel vinden in een dergelijke oplossing. GroenLinks niet. 'Een draak van een oplossing voor een draak van een wet', concludeerde de fractie. Alleen de christelijk fracties konden zich vinden in dit compromis. Met de stemmen van GroenLinks, SP, PvdA, D66, OSF en VVD tegen werd de wet verworpen.

Niet alles wordt beslist in het plenaire debat gevolgd door stemmingen. Een mooi voorbeeld daarvan zijn de discussies die de afgelopen maanden gevoerd zijn in de commissie Economische Zaken over het al dan niet plenair in behandeling nemen van de wet die het laatste stukje privatisering van de **Nederlandse postmarkt** regelt. De verantwoordelijk staatssecretaris Heemskerk drong er herhaaldelijk op aan dat de wet snel door de Eerste Kamer zou worden behandeld (en natuurlijk aangenomen). De regering zou dan kunnen bepalen, wanneer de wet feitelijk in werking treedt.

GroenLinks en een meerderheid van de commissie voelde daar niets voor. Bij het privatiseren van het laatste stuk van de postmarkt bestaat op twee punten nog grote onzekerheid. In de eerste plaats zijn dat de arbeidsvoorwaarden van de postbestellers. De marktwerking in deze sector gaat vooral ten koste van hun arbeidsvoorwaarden. Ondanks maanden praten hebben de nieuwkomers op de markt en de vakorganisaties nog altijd geen bevredigend pakket aan afspraken kunnen maken en blijkt zelfs het minimumuurloon niet voor iedereen gegarandeerd. Een TNT-topman baarde onlangs opzien met de uitspraak dat postbode in de toekomst niet een beroep zou zijn, waar je een gezin van kan onderhouden. Een tweede onzekere factor is hoe het staat met de liberalisatie van de Duitse postmarkt. Onlangs sloot daar de verantwoordelijke vakbond met de Deutsche Post een akkoord over het minimumloon van Duitse postbestellers. De verontwaardiging

bij de nieuwkomers was groot. Duitsland zou daardoor onaanvaardbare drempels opwerpen voor nieuwe bedrijven op de Duitse markt die dergelijke (minimum)lonen niet zouden kunnen betalen. In de commissie GroenLinks het standpunt dat het onverantwoord zou zijn om tot plenaire behandeling van de wet over te gaan. Een meerderheid van de commissie (SGP, CU, SP en PvdA) waren deze mening ook toegedaan. Voorlopig is de behandeling van de wet aangehouden. Privatisering postmarkt

Internationale aangelegenheden en Europa

Coalitiepartij PvdA heeft zich royaal opgesteld naar de oppositie door GroenLinks een plaats in de parlementaire assemblee van de Raad van Europa aan te bieden! Zelf kon GroenLinks daar wegens haar geslonken omvang geen aanspraak meer op maken. Tineke Strik is nu lid van twee commissies: de commissie migratie, vluchtelingen en demografie en de commissie gelijke rechten voor mannen en vrouwen. Groene parlementariërs uit allerlei landen van de Raad van Europa, hebben zich inmiddels verenigd in de Parlementaire Assemblee. De ongeveer tien Groene parlementariërs, onder wie Tineke Strik, hebben een heuse werkgroep status gekregen onder de vleugels van de Socialisten, hoewel ze verspreid zitten over verschillende politieke groepen. Elke Assemblee komen ze bij elkaar, vooral met het doel om in de commissie milieu en migratie de voorstellen te "vergroenen". Het is het enige platform van nationale groene parlementariërs. De fractie van GroenLinks heeft kritische vragen gesteld aan de ministers Verhagen en Hirsch Ballin over het Nederlandse beleid ten aanzien van de zogenaamde zwarte lijsten in de Europese Unie voor terroristische organisaties en personen. Vanwege de verstrekkende gevolgen van plaatsing, eist het Europese recht een strafrechtelijk onderzoek, vervolging of veroordeling in verband met terrorisme. Nederland lijkt zich aan deze criteria niet veel gelegen te laten liggen. Na een flink aantal zeperds van het OM (de rechter sluit onderzoeken en spreekt vrij wegens gebrek aan gronden voor verdenking van terrorisme), laat de Nederlandse regering deze personen toch op de EU-lijst staan. Minister Hirsch Ballin stelde zelfs dat hij nog niet wist of hij de criteria van de EU-verordening wel wilde overnemen! De regering bevestigde hiermee de veroordeling van de Raad van Europa dat de rechtswaarborgen rondom de zwarte lijsten een rechtsstaat onwaardig zijn.

In het **debat over de Staat van de Unie** ging de Senaat met Verhagen en Timmermans in debat over het Europees Nabuurschapsbeleid, dat gericht is op samenwerking met omliggende landen van Europa en het stimuleren van hun ontwikkeling. GroenLinks onderstreepte het belang van het versterken van democratische hervormingen en burgerschap door het steunen van de *civil society* en oppositiepartijen. De fractie drong aan op een toeschietelijker visumbeleid, zodat uitwisseling en samenwerking meer kans krijgen. Waar de Tweede Kamer Verhagen vastpinde op zijn halsstarrige houding naar Servië, vroeg de Eerste Kamer hem om vooral effectief te zijn. Om uitlevering te bereiken en een Servisch isolement af te wenden, zou juist de Servische pro-Europese beweging een handreiking van de EU kunnen gebruiken. GroenLinks verzocht ook om een meer effectieve politiek richting Midden-Oosten: in gesprek gaan met Hamas en meer voorwaardelijkheid richting Israël. Op dit punt kregen we bijval van de SP en de OSF. Verhagen wees communicatie met Hamas af, maar zegde wel toe dat hij de intensivering van de samenwerking met Israël zou laten afhangen van diens medewerking aan het Annapolis proces. Dat gaan we als GroenLinks bewaken. Natuurlijk kwam ook het Verdrag van Lissabon ter sprake. GroenLinks brak een lans voor een parlementair voorbehoud bij Europese besluitvorming, dat in de goedkeuringswet opgenomen zou kunnen worden. Zo zou het Nederlandse parlement meer te zeggen krijgen over de onderhandelingspositie van zijn regering in de Europese Raad. Andere fracties leken ervan overtuigd dat het parlement ook nu al genoeg tanden heeft om de regering zo nodig bij te sturen. Bij de behandeling van de goedkeuringswet van het **Verdrag van Lissabon** constateerde de GroenLinksfractie in de senaat dat het door alle onderhandelingen niet bepaald een transparante Grondwet is geworden. Maar, in elk geval maakt het de Unie slagvaardiger, democratischer en transparanter. Ook biedt het burgers meer rechtsbescherming. GroenLinks daarom enthousiasme uit over de goedkeuring, maar waarschuwde tegelijkertijd voor een Europa van de elite en gaf de regering huiswerk mee. De regering zal zich harder moeten inspannen voor de naleving van Klimaatafspraken door alle lidstaten, voor een krachtadiger mensenrechtenbeleid en een ruimhartiger toelating van vluchtelingen. De GroenLinksfractie deed een dringende oproep aan alle Kamerleden om echt werk te maken van de controle op de Europese besluitvorming.

Tineke Strik heeft in de **Raad van Europa** een resolutie geamendeerd over integratie. Haar amendement met de strekking dat taaleisen geen obstakel voor de uitoefening van het recht op gezinsleven mogen vormen, werd praktisch unaniem aangenomen. Deze uitspraak betekent dat de Raad van Europa kritisch is op de inburgeringsexamens die gezinsherenigers eerst in het

buitenland moeten afleggen voordat ze worden toegelaten. Nederland is hiermee begonnen, maar heeft inmiddels Duitsland, Denemarken en Frankrijk enthousiast gemaakt. Daar is het al ingevoerd, en Oostenrijk en het Verenigd Koninkrijk volgen graag. Kortom. Nederland maakt school met een dubieuze toelatingsvoorwaarde die heeft gezorgd voor een halvering van het aantal gezinsherenigingen. Wat er gebeurt met de gezinsleden die niet meer kunnen komen, is niet bekend. De fractie van GroenLinks heeft de minister verzocht onderzoek te doen naar dit effect van de Wet inburgering Buitenland. Voor het beginselprogramma van de EGP (**Europese Groene Partij**) schreef Tof Thissen het voorstel tot een visiestuk Social Policy (zie: <http://www.groenlinks.nl/1ekamer/publicaties/opinie.2008-07-08.6012828090>)

Tof Thissen
Britta Böhler
Tineke Strik
Jan Laurier

7. Aanvulling verantwoording Partijbestuur

Meerjarenplan Partijbestuur GroenLinks 2009 – 2011

Visie op de toekomst

GroenLinks is een open politieke vereniging. We zijn een partij met heldere politieke idealen die we via politieke en niet-politieke kanalen willen verwezenlijken. We zijn een ideeënpartij op zoek naar invloed. Invloed in raden, staten en parlementen en invloed via maatschappelijke bewegingen. We willen daarbij samenwerken met mensen en organisaties die met ons de kracht kunnen ontwikkelen om noodzakelijke veranderingen tot stand te brengen. Uiteindelijk willen we via parlementaire en bestuurlijke activiteiten zoveel mogelijk van onze ideeën realiseren. Ideeën die niet zelden eerst zijn ontstaan en ontwikkeld in allerhande maatschappelijke bewegingen en door acties van en debat binnen onze partij. Voortkomend uit en nauw gelieerd aan maatschappelijke bewegingen, ligt de kracht van GroenLinks onder meer in het verbinden van maatschappelijke bewegingen aan parlementaire besluitvorming. Deze kracht willen we actief inzetten op alle niveaus, zodat die bijdraagt aan het realiseren van onze idealen.

Om een stempel te kunnen drukken op parlementaire besluitvorming heeft GroenLinks op alle niveaus, lokaal, provinciaal, landelijk en Europees, zoveel mogelijk zetels en dus kiezers nodig. In alles wat we als partij doen en organiseren, moet daarom de volgende vraag centraal staan: hoe bereiken we de kiezer maximaal? Die vraag is kwantitatief maar ook kwalitatief van aard. We kijken daarbij dan ook steeds hoe we zoveel mogelijk kiezers bereiken met een goed en bij GroenLinks passend verhaal. En we willen vertegenwoordigers die dat verhaal goed over het voetlicht kunnen brengen.

Verder is het van belang om via het aangaan van verbindingen onze relaties met maatschappelijke bewegingen verder uit te bouwen. Dit doen we door bestaande relaties in ons netwerk te onderhouden en verstevigen en door nieuwe aan te gaan. GroenLinks als netwerkpartij, om via de maatschappelijke bewegingen de politieke besluitvorming te beïnvloeden, om geïnspireerd te raken, om zelf te inspireren, om kennis te halen en te brengen en om meer kiezers en sympathisanten aan ons te binden. Daarom willen we bouwen aan levendige netwerken via activiteiten en online communities.

Zowel in het parlementaire werk als door maatschappelijke activiteiten wil GroenLinks voortdurend zichtbaar zijn. Daartoe is de permanente campagne in het leven geroepen. Op alle niveaus wordt hieraan gewerkt: plaatselijk, regionaal, landelijk en Europees. In parlementen en samen met maatschappelijke partners. Soms heel lokaal, soms door alle geledingen heen. Steeds met de vraag: hoe bereiken we zoveel mogelijk kiezers en hoe bereiken we maximale invloed op de besluitvorming en maatschappelijke processen?

Bij alles wat we doen, bouwen we op de mensen binnen GroenLinks. Op onze vertegenwoordigers in raden, staten en parlementen, op onze kaderleden in afdelingen en provincies, op ons professionele apparaat en op onze leden die ook elders maatschappelijk actief kunnen zijn. Onze leden en vertegenwoordigers hebben veel kwaliteiten en kennis. Die expertise willen we maximaal benutten. Onze leden zijn tevens onze ambassadeurs en ambassadeur word je niet zomaar. Daarom hebben we de basis gelegd voor een actief politiek personeelsbeleid. Scouting, scholing, coaching, loopbaanbegeleiding en waar nodig nazorg zijn daarin de sleutelwoorden. We willen zoveel mogelijk mensen lid maken van GroenLinks, zodat we een maximaal aantal ambassadeurs hebben in het land. We willen bouwen aan een duurzame partij die met veel leden/ambassadeurs minder snel onderhevig is aan heftige schommelingen in de politieke arena. Daarom willen we een open vereniging zijn: een netwerkvereniging die de deuren en vensters wijd open zet. Een partij die open staat voor nieuwe vormen om leden en sympathisanten te binden en kiezers te bereiken. Om die leden en kiezers te betrekken zullen we gebruik maken van netwerken gebaseerd op deskundigheid en ervaring. Daarbij zijn veel vormen denkbaar, van de reeds langer bekende werkgroepen tot en met de virtuele netwerken in de vorm van actieve online communities.

Het investeren in leden en afdelingen en het aanreiken van instrumenten voor de leden zijn belangrijke randvoorwaarden om onze doelen te halen. En we zullen alle activiteiten van en in de partij langs die ene belangrijke meetlat leggen: Wat draagt deze activiteit bij aan het bereiken van onze potentiële kiezer en daarmee aan het vergroten van onze politieke invloed?

Om de bovenstaande visie te kunnen realiseren, gaat het meerjarenplan van het partijbestuur uit van drie, onderling verbonden pijlers:

- Kiezers
- Leden
- Organisatie

1. Kiezers – vergroten zichtbaarheid

Het bereiken van meer kiezers, in en buiten verkiezingstijd, is een belangrijk middel om onze politieke macht en invloed te vergroten. De komende jaren zal het partijbestuur daar prioriteit aan geven. Onderstaande tabel geeft beknopt weer waar de komende drie jaar onze aandacht zal liggen:

2009	2010	2011
<ul style="list-style-type: none"> • EP-campagne nieuwe stijl • Strategie t.a.v. GR-verkiezingen (o.a. versterken positie) • Kernboodschap GR-campagne • Benoemen doelgroepen gekoppeld aan thema's • Vertaling strategische en inhoudelijke keuzes Toekomstcongres in beleid/campagne • Plan van Aanpak regeringsdeelname (incl. bepalen condities voor meeregeren) • Permanente Campagne linken aan (interne, expertise, bestuurlijke, functionele) strategische netwerken 	<ul style="list-style-type: none"> • GR-campagne nieuwe stijl • Gestructureerd kiezersonderzoek • Uitbouwen en evalueren aanpak special interests groups • Voorbereiding TK-, Staten- en EK-verkiezing • Klaar om mee te regeren • Strategie en kernboodschap TK-verkiezingen • Evalueren en aanpassen relatie Permanente Campagne en netwerken 	<ul style="list-style-type: none"> • TK-campagne nieuwe stijl • Campaignen met doelgroepen • Evaluatie en herijking strategische positie, kiezersstrategie, campagne • Effectiviteit campagnemiddelen • Verbinden netwerken aan parlementair werk

2. Leden – verbindingen leggen

Je wordt lid van een politieke partij omdat je gelooft in de mogelijkheid om via de politiek de GroenLinks-idealën te verwezenlijken. Als lid of donateur steun je met je financiële bijdrage de activiteiten van de partij. Daarnaast willen veel leden ook zelf actief bijdragen. Bijvoorbeeld door hun kennis, ervaring en netwerk beschikbaar te stellen, door actie te voeren, zich kandidaat te stellen of te solliciteren voor een politieke of bestuurlijke functie, door bij te dragen een debat en meningsvorming binnen de partij. Actieve leden zijn daarmee in de eerste plaats ambassadeurs voor GroenLinks. Door hun inzet trekken we meer leden, meer kiezers en brengen we onze idealën in de praktijk. Het partijbestuur zal de komende jaren prioriteit geven aan die activiteiten die de rol van leden als ambassadeurs voor GroenLinks versterken. Dat betekent onder meer dat de prioriteit uitgaat naar de verbindingen onderling en met de buitenwereld (o.a. maatschappelijke organisaties) en het werven van de juiste mensen op de juiste plekken. Onderstaande tabel bevat de belangrijkste activiteiten in de komende drie jaar.

2009	2010	2011
<ul style="list-style-type: none"> • Scouting wethouders, PB, TK-leden, ministers, jong talent • Profiel GroenLinkser v/d toekomst • Uitbreiding werk politiek loopbaancoaches • Training jong en gevorderd talent, en (kandidaat-) raadsleden • Plan strategische posten, inclusief burgemeesters • Netwerken verbinden en implementeren in activiteiten en werkwijze 	<ul style="list-style-type: none"> • Verkiezing lijsttrekker TK (eind 2010) en vaststelling kandidatenlijst • Makelaarsfunctie bij benoeming van nieuwe wethouders • Scouting en verkiezing staten-leden/députés • Vertaling PPB naar lokaal niveau • Onderhouden en verstevigen netwerken • Evalueren en aanpassen netwerkstrategie 	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwe opzet trainingen • GroenLinkers in buitenparlementaire functies

3. Organisatie - versterken

Om de open vereniging te zijn die GroenLinks wil zijn, om klaar te zijn voor eventuele regeringsdeelname na de volgende Kamerverkiezingen, om leden meer aan te spreken en te betrekken en om met volle energie de komende reeks verkiezingen in te gaan, zijn investeringen in de gehele partijorganisatie nodig.

Het partijbestuur heeft de onderstaande aandachtspunten geformuleerd voor de komende drie jaar.

2009	2010	2011
<ul style="list-style-type: none">• Implementatie uitkomsten Toekomstproject• Formuleren van concrete cultuuraspecten: hoe gaan we met elkaar om?• Vormgeven interne netwerken en verbindingen (samen met partijraad)• Permanente Campagne relateren aan netwerkplan op afdelingsniveau• Plan voor verbindings- en netwerkofficieren• Denktanks met maatschappelijke sleutelfiguren• Goede afstemming tussen alle partijgeledingen	<ul style="list-style-type: none">• Evalueren en aanpassen relatie Permanente Campagne en netwerken• Evaluatie bestuurs- periode• Overdracht aan nieuw PB• Rooster van aftreden (dakpansgewijs)	<ul style="list-style-type: none">• Goede afstemming tussen partijgeledingen in relatie tot regeringsdeelname.• Bekrachten organisatie structuur

8. Praktische informatie

Aanmeldbalies

De aanmeldbalies staan tot 11.00 uur in 't café. Vanaf 11.00 uur staan de aanmeldbalie en infobalie naast de garderobetrap.

Koffie en thee

Koffie en thee is de hele gratis beschikbaar op de begane grond.

Lunch

Lunch is verkrijgbaar op drie locaties: bij de Bar in foyer, in de hal en in de Batcave. Op vertoon van het uitgereikte polsbandje is de lunch te verkrijgen.

Drankmuntjes

Drank is verkrijgbaar via 013 muntjes. Deze zijn verkrijgbaar via de automaten en bij de service balie (beneden bij de garderobe). Munten kunnen cash betaald worden of via pin, ook in kleinere aantallen.

Webwinkel

De Webwinkel is te vinden op de begane grond tegenover de garderobetrap.

Verkoopstand

De verkoopstand, waar het boek *Geluk!, Voorbij de hyperconsumptie, haast en hufterigheid* van Femke Halsema wordt verkocht, is te vinden naast de Webwinkel. Aansluitend aan haar speech zal Femke Halsema een uurtje haar boek signeren bij de verkoopstand.